

ΟΜΙΛΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΒΙΚΤΩΡΑ ΙΣ. ΕΛΙΕΖΕΡ
ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020

«Ας θυμόμαστε»

*«...Ας θυμηθεί ο καθένας τους νεκρούς του γιατί,
νάτοι... βρίσκονται απέναντι μας
ρίχνουν τα βλέμματα τους γύρω μας.
Δεν θα ξαναχυθεί πια άλλο αίμα,
Δεν θα ξαναχυθεί πια άλλο αίμα,
όσο θα ζούμε και θα τους θυμόμαστε».*

«Φοβάμαι – Κρυώνω – Πεινάω», ήταν οι τρεις λέξεις που αποτυπώνουν τα συναισθήματα της Μιράντας Αλκαλάι, μιας γυναίκας που διασώθηκε στην Κάπουρνα του Πηλίου... Ήταν όμως και οι τρεις λέξεις που σήμαναν την αρχή μιας γενοκτονίας που κατέληξε στο Ολοκαύτωμα. Γιατί αυτό που συνέβη δεν ήταν ένας ακόμη διωγμός των Εβραίων, ήταν η ολοκληρωτική εξόντωση, η εξολόθρευση, η Shoah...

*«Ας θυμηθούμε
...τους αδελφούς και τις αδελφές μας,
...τα κτίρια στην πόλη και τα σπίτια στο χωριό,
... τους γεμάτους κίνηση δρόμους της πόλης,
...τον απόμερο ξενώνα με τους λίγους επισκέπτες του,
...το γέρο με το ρυτιδωμένο πρόσωπο,
...τη μάνα με το καθαρό της φόρεμα,
...την κόρη με τις πλεξούδες της,
...το βρέφος...το βρέφος...»*

*Ας θυμηθούμε...
Τις χιλιάδες των Εβραϊκών Κοινοτήτων
με τις οικογένειες τους,
...όλες τις φυλές του Ισραήλ που υπέστησαν
την εξόντωση από τη ναζιστική θηριωδία
στο Ευρωπαϊκό έδαφος
Ας θυμηθούμε...
τον άνθρωπο που πέθανε
κραυγάζοντας
Τη μάνα που σφιχταγκάλιασε το μωρό της
και τα χέρια της παρέλυσαν
Το μωρό που ψηλάφισε με τα δάκτυλα του
και χάιδεψε τη ρόγα της νεκρής πιά
και άψυχης μάνας του.
Τα πόδια, τα πόδια που θέλησαν να ξεφύγουν
Να βρουν κάπου καταφύγιο,
Αλλά δεν υπήρχε δρόμος σωτηρίας πουθενά.*

Είναι οι στίχοι από το **ποίημα «Νιζκόρ», «Ας θυμηθούμε»,** του Αμπα Κόβνερ, επιζώντα του Ολοκαυτώματος, που μετανάστευσε στο Ισραήλ το 1947 και πέθανε το 1987.

Έξι εκατομμύρια Εβραίοι, θανατώθηκαν με την πλέον εξελιγμένη βιομηχανική μέθοδο μαζικής εξόντωσης μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκαν Εβραίοι, σε μια εποχή, σε μία χώρα, σε μία ήπειρο όπου υποτίθεται ότι οι Τέχνες, τα Γράμματα και οι Επιστήμες μεσουρανούσαν στην κοινωνία των Εθνών, μετά από ένα σκληρό Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο Αδόλφος Χίτλερ, δεν ήταν απλά ο επικεφαλής μιας παρέας που κατάφερε να εντάξει τα στερεότυπα στη στρατηγική μιας προπαγάνδας και ρητορικής μίσους εναντίον των Εβραίων. **Ήταν μια ολόκληρη κοινωνία, ένας ολόκληρος λαός που επικροτούσε και χειροκροτούσε την υλοποίηση της «Τελικής Λύσης» του «Εβραϊκού προβλήματος».** Ήταν οι **«Θύτες»**, οι εκτελεστές μιας μαζικής δολοφονίας που όμοιά της δεν είχε γνωρίσει η ανθρωπότητα. Οι Εβραίοι της Ευρώπης ήταν τα **«Θύματα»** αυτής της ξέφρενης θηριωδίας. Και οι άλλοι; Οι άλλοι λαοί της Ευρώπης; Αυτοί οι άλλοι, ήταν οι **«Θεατές»**... Αυτοί που ήξεραν αλλά αρνήθηκαν να δεχθούν τους Εβραίους κυνηγημένους πρόσφυγες, αυτοί που ήξεραν αλλά δεν αντέδρασαν, αυτοί που σιώπησαν... Όσοι βοήθησαν, επώνυμοι και ανώνυμοι που διέσωσαν ομοθρήσκους μου, με κίνδυνο της ίδιας της ζωής τους, ήταν απλά ένα **στίγμα φωτός** σε ένα **απέραντο σκοτάδι.**

Το 86% του Ελληνικού Εβραϊσμού εξοντώθηκε στα ναζιστικά στρατόπεδα θανάτου, με την Κοινότητα της Θεσσαλονίκης, αλλά και άλλες Εβραϊκές Κοινότητες όπως των Ιωαννίνων και της Άρτας, να αφανίζονται σχεδόν ολοκληρωτικά. Είναι εκεί όπου ο αντισημιτισμός ήταν διάχυτος, εκεί όπου οι τοπικές Αρχές συνεργάστηκαν με τους κατακτητές, εκεί όπου οι φορείς και η κοινωνία αδιαφόρησαν επιδεικτικά στην εκδίωξη των Εβραίων συμπολιτών τους. Έχω ξαναπεί ότι εάν υπήρχαν περισσότεροι Δήμαρχοι όπως ο **Καρρέρ της Ζακύνθου, Αρχιεπίσκοποι Δαμασκηνοί και Μητροπολίτες Χρυσόστομοι, περισσότεροι Άγγελοι Έβερετ, περισσότεροι αντιστασιακοί του ΕΑΜ, περισσότεροι Σίντλερ και περισσότεροι Βάλενμπεργκ,** τότε πολύ λιγότεροι Εβραίοι στην Ελλάδα και σε όλη την Ευρώπη θα ακολουθούσαν τον δρόμο του μαρτυρίου, στα στρατόπεδα του θανάτου.

Αν όμως θέλουμε να δούμε την αλήθεια κατάματα, αν θέλουμε να πάρουμε τα πραγματικά διδάγματα της Ιστορίας, τότε πρέπει να καταλάβουμε ότι **χωρίς την αδιαφορία των πολλών και την εν πολλοίς σιωπηρή ανοχή τους, δεν θα ήταν δυνατόν οι Ναζί να εξολοθρεύσουν τόσα εκατομμύρια ανθρώπους.**

Το Ολοκαύτωμα ήταν το χαμηλότερο σημείο ηθικής κατάπτωσης του κόσμου. Κι όμως, 75 χρόνια μετά, διερωτώμαι αν ο κόσμος διδάχθηκε. Τότε ο κρατικός αντισημιτισμός βρήκε εύφορο έδαφος στην κοινωνία. Σήμερα που ο κρατικός αντισημιτισμός δεν υφίσταται, η μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας στέκεται αλληλέγγυα στους Εβραίους που συνεχίζουν όμως να αποτελούν στόχο ομάδων και μεμονωμένων ατόμων που ταυτίζονται με τον Ναζισμό ή με τον ακραίο φανατισμό που δαιμονοποιεί και απονομιμοποιεί το δικαίωμα ύπαρξης

του κράτους του Ισραήλ. Από το Πίτσμπουργκ μέχρι το Παρίσι και το Χάλε της Γερμανίας, Εβραίοι δολοφονήθηκαν, έτσι απλά, επειδή ήταν Εβραίοι.

Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης η συκοφαντία και το ψέμα κρατούν δεσπόζουσα θέση στη διάδοση του μίσους κατά των Εβραίων. Όπως το έθεσε ένας τίτλος άρθρου, "Σκεφτείτε τι θα μπορούσε να κάνει ο Γκέμπελς με το Facebook"».

Ο αντισημιτισμός απειλεί τον πυρήνα των αξιών μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Κι αυτό διότι το μίσος εναντίον των Εβραίων ξεκινά από τους Εβραίους, αλλά δεν σταματάει στους Εβραίους. Γι' αυτό είναι αναγκαίο να τεθεί τέρμα στην ανοχή του μίσους και του ρατσισμού, είτε στρέφεται εναντίον των Εβραίων είτε εναντίον οιασδήποτε μειονότητας που ζει ανάμεσά μας. Κλείνω το κείμενο αυτό με τους τελευταίους στίχους του ίδιου ποιήματος:

*«Ας θυμηθούμε
αυτούς που πολέμησαν
και κράτησαν σίδερα στα χέρια τους.
σίδερα της ελπίδας, της απελπισίας
και της επανάστασης
κι αυτούς που είχαν δίκιο...
κι αυτούς που είχαν καταλάβει από πριν
κι αυτούς που θυσιάστηκαν
για να σώσουν τους συνανθρώπους τους
αλλά δεν μπόρεσαν
Ας θυμηθούμε τη μέρα,
Τη μέρα στο καταμεσήμερο της,
Τον ήλιο που έκαιγε πάνω στο χυμένο αίμα.
Τον ουρανό που στέκονταν ψηλά, μακριά
...και δεν άκουγε
Ας θυμηθούμε τη στάχτη κάτω απ' τους
ανθισμένους κήπους.
Ας θυμηθεί ο καθένας τους νεκρούς του γιατί,
νάτοι... βρίσκονται απέναντι μας
ρίχνουν τα βλέμματα τους γύρω μας.
Δεν θα ξαναχυθεί πια άλλο αίμα,
Δεν θα ξαναχυθεί πια άλλο αίμα,
όσο θα ζούμε και θα τους θυμόμαστε.*